

RÅTTORNAS

E R I K E R I K S S O N

VINTER

RÅTTORNAS

ERIK ERIKSSON

VINTER

 SAGA
EGMONT

Erik Eriksson

RÅTTORNAS VINTER

SAGA EGMONT

Råttornas vinter

Copyright © 1986, 2018 Erik Eriksson och Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711838648

Omslagsfoto: Shutterstock

1. E-boksutgåva, 2018

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom Egmont-koncernen

Råttorna fanns där hela tiden. De höll till bland buskarna i den lilla planteringen där enkelriktningen börjar och efter midnatt såg man dem alltid om man stannade en stund och hela natten fanns de där men när trafiken kom igång framåt morgonen var det svårare att få syn på dem.

Men de fanns där hela tiden.

Och när det blev som kallast på vintern gick de ner i kulvertarna och gångarna men de anföll honom aldrig när han låg där nere. När han hittades såg man i alla fall inga märken efter bett i hans ansikte eller på händerna. De som bar bort honom sa att det egentligen var konstigt att råttorna lämnat honom i fred. De hade hämtat människor förr som legat på platser där det fanns råttor och det var inte ovanligt att man såg märken efter bett.

Han hade ett illa läkt sår över kinden och hans knogar var såriga men det var inte råttorna som gett honom de skadorna.

Någon dag senare hittades också männen i det underjordiska kontoret en bit därifrån.

Den försvunne affärsmannen påträffades mot slutet av sommaren.

Walter Olsson

Han hade bestämt sig sista veckan i januari och det var fortfarande mörkt när han gick hemifrån.

Det hade snöat hela natten och det var kallt och nysnön låg decimeterdjup på trottoaren utanför porten. Men han tyckte att han lika gärna kunde promenera till tunnelbanan som han brukade göra. I vanliga fall tog det honom tolv minuter att gå Fleminggatan de två kvarteren ner till Kungsbron och sen över järnvägsbron och så Vasagatan den korta biten till Centralen.

Kanske skulle det ta lite längre tid den här morgonen. Snön hindrade. Plogbilarna hade kört hela natten och antagligen hade de avverkat Fleminggatan flera gånger redan men snön föll i stora sjok och det bildades nya drivor hela tiden och han tänkte att det var bra att han tagit läderstövlarna och den gamla vinterrocken med kragen som kunde knäppas under hakan.

Men det var inte bara snön som hindrade honom. Han kände värken i magen och ryggen och när han tog ut stegen högg det i underlivet och han var tvungen att gå sakta och han stannade flera gånger och vilade lite.

Isen låg på Klara sjö men under bron var vattnet öppet och det kom rök från vattenytan och en liten flock änder hade samlats mitt ute i det öppna vattnet.

Flera bussar passerade honom men han gick förbi hållplatserna eftersom han alltid gjort så när han promenerat åt det här hållet.

Han hade en stickad luva på huvudet. Den var ordentligt neddragen över öronen och nacken. Luvan dolde pannan men ögonbrynen syntes. Han hade ganska stora ögonbryn och de var alldeles mörka. Nu hade en liten snövall lagt sig ovanpå de mörka ögonbrynen som stack fram under luvans framkant.

En tofs av grått hår syntes intill det vänstra ögonbrynet. Under luvan hade han ett mycket tjockt och alldeles grått hår. Håret hade grånat redan när han var ung men det hade inte fallit av. Ögonbrynen hade behållit den mörka färg som håret en gång haft.

När han svängde in på Vasagatan vände han sig om och såg att klockan på LO-huset vid Norra Bantorget var halv åtta. Han hade gott om tid och han sneddade över Vasagatan och stannade en liten stund utanför affären där de sålt kameror en gång och han tittade in genom skyltfönstret innan han fortsatte längs trottoaren mot tunnelbanenedgången.

Det var onsdag och han hade haft namnsdag den här veckan. Först hade han inte tänkt på det eftersom han inte firat sin namnsdag sen han var barn. Men när han tagit fram almanackan i början av veckan för att kontrollera datum för sjukhusbesöket hade han lagt märke till sitt namn och han hade blivit sittande ganska länge och han tyckte först att det såg ut som ett främmande namn som inte hade med honom att göra och kanske berodde det på att namnet i almanackan var stavat med enkelt V.

Under tiden på sjön hade han kallats Walt. Om ett namn har flera stavelser brukar det förkortas förr eller senare men numera träffade han sällan någon som tilltalade honom med det förkortade namnet. Den mycket unge läkaren som skickat honom till undersökning på sjukhuset hade kallat honom Olsson och den betydligt äldre sköterskan på mottagningen hade kallat honom Walter som om hon talat med honom om någon annan som inte var närvarande. De hade undvikit att säga du medan han duat dem hela tiden.

Läkaren hade inte sagt något om orsaken till värken. Han hade understrukt att det brådskade med ytterligare undersökning och kanske behandling. Det kunde vara allvarligt men det behövde inte nödvändigtvis vara det.

Men läkaren som kallat honom Olsson hade låtit honom förstå att det antagligen var mycket allvarligt.

Han hade haft värken i mer än ett år. Den flyttade sig och det kunde gå dagar när han inte kände av den men när den satte in fanns den i magen och i ryggen och i underlivet och det var ofta svårt att andas.

Månaden innan han uppsökte läkaren som låtit honom förstå hade han haft blod i urinen flera gånger. Det var när han pissade på morgonen som han såg att det var något rött mot plåten på insidan av vasken. Han var sömnig och det var skumt i rummet och han såg inte så bra men när han skulle öppna kallvattenkranen och spola efter sig hejdade han sig och kanske var det för att det luktade annorlunda.

Han kände inte igen lukten och när han tittade ner i vasken såg han blodet. Han blev inte förvånad och han kände inget utom tröttheten och när han gick tillbaka till sängen tittade han ner på pyjamasbyxorna och då såg han att det var röda fläckar vid gylfen.

Nu gick han förbi posthuset på Vasagatan och utmed trottoaren bort mot nedgången till tunnelbanan under viadukten där Klarabergsgatan går över. Stora snöhögar hade plogats upp vid betongpelarna och när han gick förbi banken vid nedgången såg han det gula blixtrande ljuset från snösvängens traktorer reflekteras i bankfönstren.

När han kom fram till trappan började han knäppa upp rockens krage och då kände han hur värken kom tillbaka.

Han stannade mitt i trappan och grep med högra handen om ledstången och han kramade så hårt han kunde om det kalla järnröret. Efter en minut tyckte han att värken släppte lite och då fortsatte han nedför trappan och gick in genom dörren och där inne i hallen stannade han och tryckte axeln mot den kakelklädda delen av väggen som finns mellan skyltfönstren. Samtidigt ordnade han kragen och tog av luvan och skakade den fri från snö.

Han stannade ännu en kort stund vid väggen och hela tiden hade han ordentligt spjörn med vänstra benet mot golvet och kroppen tyngde bakom axeln som vilade mot kakelväggen.

Så fortsatte han förbi livsmedelsaffären och kiosken och framför spjerrarna stannade han och nu tyckte han att värken höll på att lämna honom och han kände sig mycket lättare i kroppen. Han såg på klockan i hallen och det var fortfarande ganska gott om tid och han tänkte att han lika gärna kunde köpa sig en morgontidning och dricka en kopp kaffe på Centralen innan han tog tunnelbanan till sjukhuset.

Det var mycket folk i rörelse i tunnelbanehallen och framför kiosken hade det bildats en liten kö av människor som skulle köpa tidningar eller cigaretter eller kanske månadskort. När han stod i kön och väntade på sin tur tittade han på raden av veckotidningar i kioskens fönster och några av tidningarna hade omslagsbilder med unga och ganska avklädda flickor och när han såg dem kom han att tänka på flickan som kallat sig Lilly. Han kom ihåg hur flickan stått på gården utanför hans fönster men minnesbilden stannade kvar bara under den mycket korta tid det tog för hans blick att passera de fem eller sex tidningarna med liknande omslagsbilder. Sen kom raden av

motortidningar och så fem eller sex tidningar med bilder av maträtter och så ett antal tidningar med bilder av unga och vackert klädda människor och när han kommit så långt hade bilden av flickan skjutits bort av andra mycket snabba minnesbilder av båtar och vatten och saker han ätit.

Men när han satt med kaffekoppen en stund senare på serveringen en trappa upp i norra delen av Centralens stora hall kom bilden av flickan tillbaka och nu stannade minnet kvar lite längre och han såg hur hon stod utan kappa på gården och hennes hängande armar och det korta håret och hennes mycket barnsliga ansikte och hur hon tittade förvånat mot honom när han gick fram mot henne.

Rummet där han bodde var inrymt i en låg del av huset som sköt ut på gården. Det hade varit verkstad där tidigare. En silversmed hade haft rummet och när han övertagit det för flera år sen hade väggarna varit mörka och flagiga och han hade skrapat väggarna och målat dem vita och träkarmen runt fönstret mot gården hade han målat blå och de två små takfönstren hade han glasat om.

Det fanns en gaslåga i rummet och en vask med kallvatten. Golvet var cementerat och blankslitet och det hade fått en svart yta som liknade polerad sten.

Under rummet som varit verkstad låg en tvättstuga. Det fanns bara dessa båda lokaler i den lilla huskroppen som stack ut sju eller åtta meter på gården.

Snörika vintrar som den här kom inget ljus in från de små takfönstren. Det större fönstret med den blå karmen släppte inte heller in så mycket ljus eftersom gården var trång och de omgivande husen var höga.

I en källare under gården fanns en toalett som han hade nyckel till. Men han använde vasken när han behövde pissa.

Förutom sängen hade han ett klädskåp i rummet och ett litet skrivbord och en byrå. Det fanns tre stolar och när han någon gång hade besök använde han skrivbordet som matbord.

Det hade varit skymning och han hade inte haft lampan tänd och han hade suttit vid bordet och tittat ut när han fick syn på flickan. Hon hade kommit ut genom gårdshusets port och hon hade stannat mitt på gården. När hon stått en stund mitt ute i snön utan att röra sig hade han rest sig och gått ut. Han hade en liten dörr som gick direkt från rummet ut på gården och när han öppnade den tittade flickan mot honom och när han kom nära henne hade han sett att hon var ett barn.

Det var dagarna före jul.

Hon hade sagt sitt namn när han frågat. Lilly, hade hon sagt. Sen hade hon gått tillbaka in i gårdshusets port igen. Nej, hon behövde inte hjälp med något.

Men ett barn är hon, hade han tänkt. Ett barn som försöker se ut som en kvinna.

Det är inget ovanligt med den saken, hade han tänkt sen när han kom in i rummet igen. Det är inget ovanligt med flickor som är barn och som försöker se ut som kvinnor. Kanske måste det vara så eftersom det inte finns någon bestämd gräns.

Men med det här kvinnobarnet är det något annat, hade han tänkt. Med henne är det något som säger emot. Hon är inte ens ett mycket litet kvinnobarn. Hon är bara ett barn och inte ens ett vanligt barn.

Han hade tänkt så dagarna före jul och han hade inte haft anledning återkomma till minnesbilden av flickan som kallat sig Lilly men nu kom den smala flickan tillbaka och hennes korta hår och armarna som hängde efter kroppens

sidor och framför sig på bordet hade han kaffekoppen och han hade druckit lite av kaffet och värken var nästan helt borta nu och han såg mot klockan vid ljustavlan med avgångstiderna nere i hallen och han visste att han kunde sitta kvar i tio minuter och han tänkte att han skulle titta igenom sportsidorna i tidningen som han köpt.

Boxningen är på väg tillbaka, tänkte han när han såg referatet från landskampen, men det var hårdare förr och kanske är det bra att det inte är så hårt men nog lärde man sig mera förr och han tänkte på gamle Freddie som kommit tillbaka från Amerika och inte hade Freddie klarat grabbarna på sjuan om han inte haft sin vänsterkrok.

Gamle Freddie, tänkte han, och sjuans spårvagn och Freddie's korta och mycket snabba vänsterkrok som var nästan lika bra den gången som den varit när Freddie var som bäst i Amerika.

Min vänsterkrok var bra den också även om den inte var lika snabb som Freddie's, tänkte han sen. Men Freddie var boxare och det var aldrig jag men jag kunde försvara mig och det räckte ganska långt det också. Freddie gick nära och han höll ner huvudet och hakan hade han gömt nånstans mot bröstet och han kunde ta emot smällar utan att det gjorde honom något fast det var sällan han fick något i ansiktet för han visade inte så mycket av ansiktet och så kom den där snabba vänsterkroken och man såg den aldrig.

Mot Freddie hade jag inte haft en chans, tänkte han, fast jag var yngre. Men mot andra som inte var så bra som Freddie klarade jag mig nästan alltid och jag höll mig på avstånd och min vänster var öppnare än Freddie's men det var ändå en krok och det var ett bra slag.

Vad man behöver är ett enda bra slag, tänkte han. Man ska känna sig säker på hur det ska användas och har man ett riktigt bra slag behöver man sällan använda det. Är man osäker slår man i onödan.

Så reste han sig och stoppade den ihopvikta tidningen i rockfickan och han hade kvar den lätta känslan i kroppen som kommit när värken lämnade honom en halvtimme tidigare. Nu gick han ganska fort trots att han fortfarande hade gott om tid och han tog samma väg som han kommit förbi bänkarna i vänthallen och genomgången till tunnelbanehallen och det stod fortfarande människor i kö utanför kiosken.

Klockan var tio minuter i nio när han skrev in sig på sjukhuset och när han fått den lilla plastbrickan där hans namn och födelsenummer var instansat gick han mot hissen som skulle ta honom till avdelningen där han var väntad. I hissen tittade han på plastbrickan och nu var det hans eget namn som stod där och det fanns inget främmande med namnet längre som det funnits några dagar tidigare när han sett namnet i almanackan.

Walter Olsson är jag, tänkte han och drog med fingret över de upphöjda bokstäverna på plastkortet. Hur det än går med det här sjukhusbesöket så är det jag och jag ska bestämma över den saken så länge som möjligt.

Han fick en säng intill fönstret i en sal där det redan låg fyra män som verkade vara i hans egen ålder. I en säng saknades patienten men det hängde en morgonrock intill sängen och på sängbordet låg en bok och två tidskrifter och ett glasögonfodral.

Efter röntgenundersökningen som beräknades ta två timmar skulle han stanna i sin säng medan man granskade

bilderna. Tidigast under eftermiddagen men troligast nästa förmiddag skulle han få besked.

- Besked om vad?
- Om fortsatt behandling.
- Kunde det bli operation?
- Läkarna som granskade bilderna skulle ge besked.
- Det var alltså inte uteslutet med operation?
- Det kunde bara läkarna svara på.

Sköterskan som svarade på hans frågor visste kanske mer men han förstod att han inte skulle få fler svar och han slutade fråga. Männen i sängarna i salen där han låg var nyopererade eller väntade på operation. Några av dem sov.

Halv tolv var han tillbaka i salen efter undersökningen. Värken hade inte kommit tillbaka än men han antog att den skulle komma eftersom det gått flera timmar nu utan att han känt något.

Han tog fram sin tidning och la sig ovanpå sängen och drog filten över benen. Men han hade bara läst några minuter när han blev avbruten av ett biträde som erbjöd honom lunch. Han tog emot en tallrik soppa och han kände inte så mycket av smaken men han visste inte om det berodde på soppan eller på honom själv.

Det var en vit soppa och det fanns några mycket välkokade morotsbitar och flera små gröna ärtor i det vita.

När han ätit lite mer än hälften av soppan lät han tallriken stå och han fortsatte med tidningen och när han läst färdigt referatet från boxningslandskampen ögnade han igenom nyhetsidorna och det hade varit flera svåra trafikolyckor kvällen innan och troligen hade de med snöfallet att göra.

Så lät han tidningen ligga och vände sig mot fönstret och utanför såg han topparna på tre snötyngda granar och

ovanför träden syntes himlen och det hade slutat snöa nu.

Kanske hade han slumrat till för han låg några minuter och hörde rösten upprepa något innan han förstod att den som pratade försökte säga honom något. Så vände han sig om och då såg han att mannen i sängen intill låg vänd mot honom och när han tittade på mannen nickade denne sakta med huvudet som låg mot kudden.

Efter en liten stund fortsatte mannen att tala. Han verkade trött och hans ansikte såg stelt ut och orden kom sakta men han uttalade varje ord tydligt och först gjorde han små pauser mellan varje ord men efter en stund kom meningarna snabbare.

- Jag opererades i går eftermiddag, sa mannen.

När han sagt det nickade han igen på samma sätt som han gjort när han först fått ögonkontakt med Walter Olsson.

- De opererade mig i går, sa han sen som om han trodde att han inte gjort sig förstådd.

Det stela i mannens ansikte var fortfarande kvar och när han talade ryckte det i hans ena mungipa och ryckningen fortsatte upp över hans rynkiga kind och han lyfte handen och strök över kinden på den sida av ansiktet där ryckningen varit.

Walter Olsson tänkte att antagligen var mannen äldre än han själv. Så hade han dock inte tänkt på morgonen när han kom till salen och såg mannen som fortfarande sov då.

Han är äldre, tänkte Walter Olsson. Kanske har operationen gjort honom ännu lite äldre men han är ganska gammal även utan operation.

Han log lite mot mannen och han tänkte att den lätta ryckningen i mannens mungipa kanske kom av gråt som mannen försökte hålla tillbaka.

- De sa att de inte skulle ändra mig, sa mannen, men de ändrade mig fast de sa att de inte skulle göra det.

Han talade fortare nu och han lyfte sitt huvud lite från kudden.

- De tog bort min tarm, sa mannen. Jag pratade med dem om den saken men de gjorde det i alla fall och jag sa dem att jag tänkt igenom alltsammans och att jag hellre ville leva ett kort liv än fortsätta med det här utanpå magen.

Nu kom ryckningarna runt mannens mun tätare och han lyfte huvudet så att det inte längre rörde vid kudden och han underströk sina ord med den högra handen och det var en mager hand och nu såg mannen mycket gammal ut.

- Jag kan inte komma tillbaka till min hustru med det här, sa han. Vi levde som älskande människor fast vi var gamla och nu kan jag inte komma tillbaka till henne med det här som de gjort med mig för jag skäms så oerhört och de lovade mig att de inte skulle göra det.

Ryckningarna i mannens ansikte hade upphört nu och tårarna rann nedför kinden på den sida av ansiktet som mannen vände mot Walter Olsson.

- Jag ska göra slut på det här, sa mannen. Jag är veterinär och jag ska skriva ut något åt mig själv som gör slut på det här för jag ska inte tillbaka hem som de kanske tror de som gjort mig på det här sättet men de respekterade mig aldrig fast vi pratade igenom det och jag kan en del medicin men de brydde sig aldrig om vad jag sa.

Nu talade mannen mycket fort och med hög röst och kanske hade någon i korridoren hört honom för dörren till salen öppnades och en sköterska kom in och när Walter Olsson såg henne lyfte han handen avvärijande mot mannen som upprepade att han inte skulle återvända hem.

Sköterskan stannade vid mannens säng och ordnade lite med hans kudde samtidigt som hon frågade om han ville ha hjälp med något men mannen skakade bara på huvudet utan att svara och när sköterskan frågade om han ville ha något att sova på tryckte mannen sitt huvud djupare ner i kudden.

När sköterskan gick efter några minuter låg Walter Olsson på rygg i sin säng och han låg kvar på det sättet en stund innan han åter vände sig mot mannen och nu låg mannen med händerna tryckta mot ansiktet och han svarade inte när Walter Olsson frågade honom om han ville ha ett glas vatten eller något annat.

Mannen skakade sakta sitt huvud från den ena sidan på kudden till den andra och han höll kvar händerna framför ansiktet och han sa inget.

Det blev en stjärnklar kväll och när Walter Olsson lyssnade på radions väderrapport hörde han att det var sexton minusgrader i Stockholm och kanske skulle natten bli ännu kallare.

Det gnistrade från snökristallerna på de tre grantopparna utanför fönstret.

Vid åttatiden gick Walter Olsson ut i korridoren utanför salen där han hade sin säng. Han hade sjukhusets morgonrock på sig. I handen hade han en vit tvättpåse som funnits i ett klädskåp i toalettutrymmet som hörde till sjuksalen.

I påsen fanns kläderna som Walter Olsson burit när han kom till sjukhuset på förmiddagen.

Han gick genom korridoren mot ett rum som det hördes röster från och han släppte påsen med kläderna på golvet utanför rummet innan han tittade in genom dörren. Det

satt två biträden och en sköterska i rummet och Walter Olsson frågade dem om de ville ha något från kiosken i entréplanet eftersom han skulle ta hissen ner och köpa en kvällstidning.

Nej de skulle inte ha något och han såg väl till att han inte blev kall och han skyndade sig väl tillbaka och de skrattade lite och Walter Olsson log mot dem och sa att han var varmt klädd under morgonrocken.

Så gick han ut ur rummet och tog tygpåsen i handen och fortsatte mot svängdörren som ledde ut till hallen vid hissen och där ute gick han in på en av toaletterna som var till för besökare och han tog fram sina kläder och när han var klädd virade han ihop tygpåsen och la den ovanpå plåtskåpet med pappershanddukarna och så gick han ut i hallen igen och tryckte upp hissen.

Ingen tittade efter honom när han gick över marmorgolvet i bottenvåningens entréhall och receptionisten vid ytterdörren såg honom men hade ingen anledning att fundera över vart han var på väg och när han kom ut slog nattkylan mot honom och han knäppte rockens krage under hakan och gick med ganska snabba steg mot tunnelbanans station.

Vid midnatt kom värken tillbaka och då hade det gått omkring sexton timmar sen han senast kände av den och Walter Olsson tänkte att det varit en hel dag utan värk eftersom sexton timmar är mer än halva dygnet.

Vid tvåtiden på natten somnade han och det var fortfarande stjärnklart ute och det var inte alldeles mörkt på gården utanför rummet där Walter Olsson sov och han hade vinterrocken över sig som ett extra täcke.

Maria

Kylan var kvar hela veckan och nätterna var klara och månljusa och tidigt på söndagsförmiddagen var det tjugotvå grader kallt på Kungsholmen. När Walter Olsson gick ut på Fleminggatan för att köpa morgontidningen glittrade solen i fönstren högst upp på de nybyggda kontorshusen längre ner på andra sidan gatan. På de gamla husen på gatans skuggsida satt rimfrosten kvar som vit fjunig skäggstubb på väggarna och under hängdrivorna vid takrännorna fanns rader av långa istappar.

Walter Olsson tittade på klockan högst upp i det ensamma äldre huset tvärs över gatan och det fattades några minuter i tio. Det hade blivit en vana. Han tittade alltid på den här klockan när han kom ut på gatan och han hoppades att huset skulle få stå kvar. Huset med Kafé Tian på andra sidan gatan var ett av de första som rivits för flera år sen och rucklen och brädskjulen nere vid Klara sjö var borta och Separator fanns inte kvar och det hade kommit kontor med platta tak i stället och det blev inga istappar på husen och människorna som han träffade förr var borta.

Solen hade gått upp över gamla saluhallen för en timme sen och nu hade den flyttat sig förbi Klara kyrka och lite solljus letade sig fortfarande in till Fleminggatan genom öppningen vid Kungsbroplan men ljuset nådde bara de översta våningarna på de nya husen. Snart skulle solen stå över Stadshuset och sen hade den några timmar på sig att göra en flack sväng över Söder. Vid tretiden skulle den försvinna bakom Långholmen och Västerbron.

Men istapparna blev längre trots kylan.

Walter Olsson hade tittat på dem dagen innan han åkte till sjukhuset och nu såg han att de vuxit lite och han tyckte att det var bra att istapparna fanns där.

Han vek in på Scheelegatan och fortsatte förbi Rådhuset till kiosken vid Kungsholmstorg.

När han fått tidningen vek han ihop den och stoppade den i rockfickan. Han var barhänt och känseln i pekfingrarnas toppar hade nästan försvunnit under promenaden. Nu stack han händerna i fickorna och gnuggade tummarna mot de känslolösa fingertopparna men han var inte säker på att känseln skulle komma tillbaka förrän han var inne i värmen igen.

Det hade kommit det senaste året. Först på höger hand och sen också på vänster. När han tog upp högerhanden ur fickan och tittade på den såg han att nästan hela pekfingret var vitt. Även långfingertoppen var vit och han tänkte att det var första gången han sett att också det fingret förlorat sin vanliga färg.

Det är kallt men jag har varit barhänt i värre kyla utan att det gjort mig något, tänkte han, och till sjöss kunde jag jobba på däck i vinterkylan och jag kunde hålla i järnreglagen på ångvinschen utan att förlora känseln fast det var femton grader kallt och när jag kom in i mässen var händerna heta och handskar använde jag bara när jag hanterade vajer och grov tross.

Kanske har det med värken att göra, tänkte han. Det kanske är två sidor av samma sak och jag vet inte vad saken är men det tar mina krafter och det tar värmen från mig.

Han hade sett blodet igen på morgonen när han stod lutad över vasken. Numera gav han alltid akt på färgen och det hade varit den vanliga gula färgen först men på slutet när han klämde lite för att få ut det sista kom blodet och det var en särskild lukt och det luktade varken blod eller piss.

Breven hade han låtit ligga.

Två brev hade han fått från sjukhuset och han hade inte öppnat dem.

När han kom in i rummet vid gården hängde han av sig rocken och så tappade han upp vatten i en kastrull och tände gaslågan. Han stannade kvar vid kastrullen och när det började susa svagt i vattnet släckte han lågan och satte sig vid bordet framför kastrullen. Han stack ner händerna i det varma vattnet och efter en stund kände han hur lederna blev mjukare och han såg hur de vita partierna på fingrarna började försvinna.

Varmvatten mjukar upp och är man trött vaknar man om vattnet är näst intill skällvarmt, tänkte han, och gnuggar man ansiktet med riktigt hett vatten blir man av med tröttheten men vattnet måste vara ordentligt hett och man ska inte sluta när det börjar svida.

Som Centralbadets stora bastu, tänkte han, nere i källaren på lördagarna efter veckan på bogserbåten när jag var tillbaka efter åren till sjöss och det var som att bo i land igen fast jag låg på bogseraren i hamnen och det var hårda veckor med nattjobb hela tiden men sen kom lördan och det var som om livet tog fart igen när jag kom till bastun och hettan och där var det jag träffade Freddie första gången och när jag såg hans ögonbryn visste jag att han hade boxats men det dröjde en stund innan jag förstod att det verkligen var Freddie och sen på Djurgården på försommaren visade Freddie att han hade vänsterkroken kvar.

Värmen och ångan och bastun som inte finns kvar och Freddie som är borta, tänkte han, men det var som om livet tog fart och det var ångan som gjorde att det blev så.

Walter Olsson satt kvar med händerna i kastrullen och vattnet var inte hett längre men det vita var borta från fingrarna nu och han lyfte upp händerna och rörde dem lite.

Vid fyratiden på eftermiddagen stekte Walter Olsson några skivor korv och ett ägg över gaslågan. Han förvarade maten i en liten trälåda som stod mot rummets yttervägg nära vasken. Väggen var kall just där och färskvaror höll sig bra på vintern.

Till sommaren skulle han kanske skaffa sig ett litet kylskåp. Han hade funderat på saken ibland men det hade inte blivit av eftersom han inte hade så mycket som behövde kylas.

Han satt vid bordet och åt korvskivorna och ägget och utanför fönstret hade dagsljuset börjat avta.

Så la han sig ovanpå sängen och lyssnade på radion. Det tog en stund innan radion blev varm. Det var en radio av äldre modell. Walter Olsson hade köpt den begagnad för tjugo år sen och den fungerade fortfarande bra och det fanns ingen anledning att byta ut den.

Han hade tid att vänta på radioprogrammet.

Det fanns ingen telefon i rummet.

Den post han fick las i en brevlåda som var uppsatt i passagen mellan gården och ytterporten.

Walter Olsson hade pensionerats för tre år sen efter en olyckshändelse i hamnen där han haft ett tillfälligt jobb. En gaffeltruck hade klämt honom mot väggen på magasinet där han travade lastpallar och han hade fått sitt ena lårben krossat. Efter två operationer hade man bedömt hans framtida arbetsförmåga som så pass osäker att han förtidspensionerats.

Skadan hade dock läkt bra. Ingen kunde se att han haltade och själv tyckte han att det opererade benet var lika starkt som det oskadade.

Han hade en tatuering på det ben som skadats. Det var en ganska stor örn som höll en orm i klorna. Tvärs över örnen gick ett av ärrn som han fått vid operationen. Walter Olsson hade mindre tatueringar även på underarmarna.

Han hade låtit utföra tatueringarna i Venezuela när han var tjugotvå år och bildernas blå färg hade blekts något under tiden som gått. Han hade dessutom fått mörkt hår på underarmarna som delvis dolde hjärtat och ankaret på höger arm och blomman på vänsterarmen.

Tatueringarna hade aldrig bekymrat honom.

Han hade mycket små utgifter. Han reste aldrig utanför Stockholm numera och han köpte sällan kläder och hyran för rummet som varit verkstad var obetydlig.

Walter Olsson levde på sin pension.

Värken hade kommit fyra gånger under dagarna som gått sen han var på sjukhuset. Den hade inte varit svårare än förut men inte heller lättare.

Den här eftermiddagen kom värken när Walter Olsson låg i sängen och lyssnade på radion.

Han låg kvar och lät den komma och det fanns inget han kunde göra mer än vänta och låta den gå förbi. Men han kunde inte ligga rak så länge utan han drog upp benen och knöt ihop händerna runt de uppdragna benen och han tryckte ansiktet mot sina knän och han låg på det sättet i kanske femton minuter och då lättade värken lite och han sträckte ut sig på sängen igen och försökte andas djupt och sakta.

Efter en halvtimme kom värken tillbaka men den här gången stannade den inte kvar lika länge och han tyckte inte att den var lika svår som första gången och han behövde inte dra ihop kroppen lika hårt.

När det kändes bättre igen gick han upp och hämtade rocken och så släckte han lampan och la sig igen och drog rocken över sig.

Han vaknade vid tiotiden på kvällen och han frös och kände sig stel och när han tittade ut i rummet tyckte han att han såg sin andedräkt mot det svaga ljuset från gårdsbelysningen som blänkta mot fönstret.

Kaffe och en smörgås, tänkte han, och en korvskiva kanske men först varmt kaffe med ganska mycket socker.

Då hörde han rösterna från gården.

Det var någon som skrek och det var en mansröst och rösten lät befallande och irriterad och det var korta meningar som rösten skrek ut och så kom den svagare rösten och det var en flickröst men mansrösten var starkare och avbröt hela tiden den svaga rösten.

Walter Olsson hade rest sig från sängen och tända gaslågan och nu gick han förbi fönstret men han stannade inte utan fortsatte till vasken och tappade upp vatten och så gick han tillbaka till gasen och satte kastrullen på metallringen.

Han hade rocken på sig och den var uppknäppt och det långa skärpet hängde ner på ena sidan och släpade lite i golvet.

Så kom rösterna tillbaka och nu var de starkare och Walter Olsson förstod att människorna som ropade fanns alldeles utanför hans fönster och då gick han fram till bordet och tittade ut.